

C. E. H. I.

AVDA. LUIS M. CAMPOS 1331 B.
BUENOS AIRES

FULL del Grup "JOVENTUT CATALANA"

PASCO 58
BUENOS AIRES

ANY II Núm. 5
1er. Trimestre 1954

UN NOU ANIVERSARI

BIM, BOM, repiquem campanes, fort! car els nostres cors senten la joia d'un nou aniversari: el segon del Grup i el primer del nostre portant-veu "AFANY"; dos anys en el transcurs dels quals segurament hem comès moltes equivocacions; malgrat tot, creiem haver complert amb els nostres propòsits de dedicar-nos al servei de Catalunya. De dos anys en aquesta part i a rel d'haver-se format el nostre, s'han constituïa a Sud Amèrica una sèrie de Grups que, segons les notícies que ens han fet arribar, van endavant. Això solament ja ens produeix molta alegria; una de les nostres tasques essencial, ha estat precisament, posar-nos en contacte directe amb tantes entitats nacionalistes catalanes com hem pogut, trasant d'infondre arreu les idees d'una Pària sobirana, tal com és el nostre deure; ens hem adherit a la Conferència Nacional Catalana i també al Consell Nacional Català que n'ha esdevingut, del qual esperem grans fruits. Malgrat la tasca que hem fet, no hem deixat mai de considerar la que ens resta per fer i seguirem endavant, car, des del més pregon dels nostres cors, fem vots perquè en el proper aniversari puguem fer repicar les campanes de la glòria; que anhelem cantin, als quatre vents, l'alegria d'una Catalunya lliure i sobirana, una Catalunya sense lligams, esplendorosa; una Catalunya feliç dins la qual tots els seus fills, sense privilegis de classe, visquin feliços; una Catalunya que pugui demostrar al món que, endemés de tenir tots els drets a la independència, sap mantenir-los amb tota la dignitat, sense vanitat, però

sense falsa modèstia, que és una nació capaç de regir els seus destins i que sap anar a l'avantguarda dels pobles més civilitzats (tal com ho ha demostrat a través dels segles i, especialment, en el breu període de la República Catalana i de l'Estatut d'Autonomia); que som un poble culte la preocupació principal del qual és fer que les institucions culturals estiguin al servei del poble. ¿Qui ha pogut oblidar la tasca intensa que va desenvolupar-se en aquell, ai las! breu període? Els que aleshores no hi eren o eren massa petits per a valorar-ho, no poden imaginar-se la diferència, el canvi essencial que va operar-se en tot l'ensenyament: s'acabà amb tots els mètodes pedagògics antiquats posant-se a la pràctica tot allò que significava l'últim avenç en matèria d'ensenyament, i podem dir, amb tota veritat, que tant els Instituts Escolar, com Grups Escolars, Escoles de Treball, Universitats, etc., foren institucions que ens dignificaren, certament. Els que hem viscut aquells moments de felicitat, en sentim la profunda enyorança i creiem, necessitem creure, que molt aviat podrem revivre aquelles hores amb molta més glòria, superats ja els errors que aleshores potser vàrem tenir.

La nostra Catalunya trencarà, qualsevol lligam molest que pugui perjudicar el seu lliure determini! Ara sols ens manca dir-vos: UNIM-NOS tots, catalans, en una sola ensenya: la de les quatre barres que ens aplega a tots; deixem-nos de polítiques i pensem en Catalunya que ens necessita; quan estiguem tots units, seguim avant. Juntes les nostres vo-

FRANCESC PINO

En complir-se un nou aniversari del nostre Grup, hem volgut recordar un moment el qui fou un dels primers organitzadors i fundadors: Francesc Pino i Agràs, l'entusiasta militant del catalanisme que va desaparèixer en plena maduresa material i espiritual.

Arribat a terres d'Amèrica a principis del 1951, Francesc Pino es destacà d'immediat entre els joves de la nostre collectivitat pel seu inquiet temperament, pel seu afany de treball i pel gran amor a la terra catalana, a la qual dedicà la seva curta però intensa vida.

Des de el primer dia es va fer càrrec de la Secretaria General del Grup Joventut Catalana, on es destacà realitzant una magnífica tasca patriòtica deixà ben establertes les bases del Grup i féu possible així els èxits que aquest ha assolit i que, malauradament, ell no ha pogut veure. En aquesta senzilla recordació volem fer arribar a la seva vidua, la nostra estimada companya Nuri Seras de Pino, una cordial salutació tot desitjant-li una feliç estada a la nostra terra, en companyia del seu eixerit filllet Iu, de qui esperem que es converteixi ben aviat en un digne hereu de les qualitats morals i espirituals del seu estimat pare.

luntats en un sol anhel: CATALUNYA, aconseguirem la seva lliberació, car un poble amb consciència i voluntat d'ésser lliure, arriba a veure acomplerts els seus desgnis i l'únic designi del poble català, ha d'ésser la independència de Catalunya i la llibertat de tots els seus fills. Per un esdevenidor feliç, per la llibertat dels homes, VISCA CATALUNYA LLIURE!!!

RAMON MAS

Era sempre un diumenge del mes de març que ens reuníem els components de l'Esbart Infantil del Casal per començar novament els assaigs de cançons i ballets, sota la direcció de Ramón Mas.

Fa sis anys que el Sr. Mas, el seu fundador, la seva ànima, no hi és. Durant aquest lapse, són moltes les vegades que hem enyorat aquelles tardes vora el seu somriure afable i les seves ensenyances. No sabem nosaltres que el coneixement d'aquelles cançons i corrandes, d'aquells ballets i comèdies serien el començament d'un amor que amb els anys es faria més profund: l'amor a la pàtria dels nostres pares. I això era el que ell volia: bolcar dins les nostres ànimes verges el torrent de danses i llegendes, comèdies i cançons. D'aquesta manera començarem a puntejar la sardana i també, ja més grans, representarem obres mestres del Teatre Universal que ell mateix reduïa, escenificava i preparava per a nosaltres amb respecta fidel envers els seus autors, sense adulterar-ne el tema ni l'esperit, és a dir, les essències vives de l'obra.

Per això que fou l'Esbart Infantil del Casal Català (avui Casal de Catalunya) l'obra cabdal de Ramón Mas, obra personal, demostra per si sola la voluntat ferma i l'esperit sensible del

El Separatisme Català davant els problemes econòmics, culturals i socials.

El Problema Obrer a Catalunya

Si a Catalunya els dirigents del catalanisme s'haguessin captivat del que suposa per a un poble resoldre justament el problema social, la causa catalana a ben segur que estaria més avançada. Si el sindicalisme català i el catalanisme haguessin anat més d'acord, altra eficàcia haurien tingut l'un i l'altre.

És aquesta una veritat que sempre fou millor compresa pels enemics

seu creador.

El recordem en aquell gest seu, tan expressiu, a que ens tenia acostumats quan, després de les realitzacions escèniques, l'auditori el reclamava i l'empenyíem vers l'escenari per tal que rebés ell els aplaudiments: "Què feu!", "Deixeu estar!".

I és que la seva modèstia no podia acceptar homenatges, com tampoc mai donava a conèixer aquella tasca silenciosa, anònima, aquella feina que requeria hores i voluntat per tal de preparar les obres i programes que ell es feia sol, tancat cada nit en algun escriptori del Casal o bé a casa seva voltat de llibres i d'algunes pintures i dibuixos que delataven l'esperit selecte de l'home que allí vivia.

La seva col·laboració era sol·licitada cada vegada que havien d'organitzar-se concerts, conferències, festivals... Moltes vegades va integrar comissions directives del Casal, Comitè Llibertat, Orfeo, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

I és que ell acreixia i multiplicava els seus esforços quan es tractava de treballar per Catalunya, perquè tots la seva vida va ésser una constant manifestació d'amor a la seva pàtria.

M. LL. N. B.

de Catalunya que pels mateixos catalans. Els governs de l'Estat Espanyol en això sí que no s'han distret ni un moment, no sols desfent-lo per tots els medis, sempre que s'anava a produir el més petit atansament d'aquestes dues forces, sinó ben sovint fent-les servir l'una contra l'altra, segons les seves conveniències.

En aquesta obra dels governs de l'Estat Espanyol no sembla sinó que hi haguessin volgut col·laborar els homes representatius del catalanisme. No n'han tingut prou d'actuar sempre com a representants dels financers catalans exclusivament, sinó que en aquella ocasió de la vaga canadenca, que tan decisiva podia ésser, tingueren la gosadia de posar-se enfront dels obrers, amb l'escopeta del sometent al coll, desqualificant-se com a representants d'un moviment nacional que, com a tal, comprenia els d'un estament i els d'un altre i desqualificant ensems aquella institució gloriosa que tan allunyaren de la seva finalitat en posar-la enfront les reivindicacions justes d'una classe per garantir la tranquil·litat i els privilegis d'una altra.

No és estrany doncs que, juntant la impressió que els deixa aquest fet a la que havien rebut sempre davant la indiferència vers ells dels prohoms catalanistes, els obrers sentissin desconfiança per aquests, per cert ben lògica, i es desentenguessin dels problemes polítics de Catalunya. D'un temps ençà no és així, afortunadament. Cada dia aquestes dues forces es van atansant més i en els darrers intents contra la dictadura, malauradament fracassats, en més d'un moment s'han aliat per a lluitar plegades per un ideal comú, aliança que és el millor auguri per a la victòria d'uns i altres.

C. E. H. I.

L'Ideal del Separatisme Català en la qüestió social

L'ideal dels separatistes catalans és el de constituir una REPÚBLICA CATALANA lliure i Independent a base de principis de llibertat i de Justícia. Però no fórem dignes d'aquesta llibertat si en lluitar per proclamar que no hi pot haver nacions oprimides i opressores, no proclamem això mateix per a les classes socials. Fóra ben malaguanyada ho he dit mil vegades, una sola gota de sang que es vessés per la independència política de Catalunya si no fos per anar a una Catalunya socialment justa i digna. Estem segurs que la pau internacional serà un mite per damunt de Lligus de Nacions i d'altres lligues que es puguin constituir mentre no es garantitzin als drets dels pobles i dels homes.

I aquest ideal, que proclamem per raons positives i de conviccions íntimes, ve exacerbat per les conseqüències fatals que contra Catalunya es segueixen, per l'estat desastrós de l'economia d'Espanya i d'aquesta desatenció que té per tots els problemes del treball i d'ordre social.

Si això resulta greu per a tot Espanya per a Catalunya és tràgic.

Tots els beneficis que podrien resultar de les obres públiques que es construeixen, en molt poc afecten a Catalunya, car la tendència del directori és fer-les precisament en altres regions, encara que no en tinguin necessitat com Catalunya i que hagin de resultar per això mateix improductives.

Quant a les petites consignacions que pugui dedicar a Instrucció espiritualment resulten perniciosos a Catalunya, car en les institucions educatives de l'Estat hom obliga els infants a parlar la llengua espanyola, amb un sentit d'exclusió, per no dir de menyspreu, per al català.

I ja no parlem de la concepció i l'esperit, tan diferents al nostre, com se'ls puja en dites institucions.

No dedicant res a acció social, com ja hem dit, i no tenint cap orientació econòmica, ja no cal dir com ha d'agreuja-se el problema obrer i ai-

xò especialment a Catalunya, on, per raó de la seva major vitalitat, els problemes d'ordre social són més candents.

No podem oblidar tampoc que Catalunya paga a l'Estat Espanyol una quarta part del seu pressupost total i que en conseqüència també ens han d'afectar en una major proporció les seves despeses.

No és gens difícil tampoc preveure, amb tot el que hem dit, que, de seguir aquest camí, el directori, acabarà destruint la indústria catalana, que ha costat el treball i les dolors de tantes generacions. Cal, doncs, amb urgència, que des del més humil obrer al més fort industrial, vegin com és per a tots una qüestió de vida o mort i acabin d'una vegada amb tant d'oprobri i vilipendi com això representa. I que els rics pensin que com més es trigui a resoldre i més es deixi agreujar la crisi, més radical serà en sentit social la revolució que fatalment ha de venir.

Ja fóra hora, també, que tots plegats ens captinguéssim, de salvar tots els inconvenients que contra l'obrer, —base de la vida i de la riquesa d'un país— hom segueix per l'evolució que han pres les indústries modernament. Antigament les indústries tenien necessitat d'obrers especialitzats en l'ofici i l'art que exercien. Només després de molts anys d'aprenentatge arribaven a oficials o mestres del seu ofici. L'obrer aportava al treball la seva expressió personal i les seves iniciatives i així s'hi sentia dignificat. Avui, però, la indústria ha evolucionat d'una manera tal que moltes màquines tendeixen a convertir l'obrer en un engranatge més. Amb pocs obrers especialitzats ja n'hi ha prou. Els altres són dirigits per les mateixes màquines, que hom diria intel·ligents, sense deixar lloc a llurs iniciatives i obligant-los a produir un nombre de moviments sempre iguals i en el mateix espai de temps.

Ja no cal dir els perills que això te per a l'obrer, que corre el perill d'esdevenir un ésser automata, atrofiat de totes les valors d'intel·ligència i conseqüentment de moralitat, amb

la qual cosa pot esdevenir d'un home útil com era, en un home moralment inútil, quan no nociu a la societat.

I que no es digui que l'aument de producció que aquesta novella organització ha portat rebaixa en el preu de cost de les coses no solament útils sinó fins i tot sobreres, que així poden ésser assolides pels més humils i que les hores de treball per això mateix han estat també reduïdes. ¿És que l'obrer té mitjans per a adquirir tot allò que li és necessari? ¿És que hom li dóna la formació, és que hom li crea l'ambient que cal perquè arribi a aquelles altres adquisicions morals que no s'obtenen amb moneda?

A Espanya, en general, després d'un treball pesat quan no embrutidor, per a tot repòs l'obrer troba una casa sense cap condició d'higiene ni de bon gust, viu ben sovint en una promiscuitat de famílies diferents i de sexes ben lamentable. Ja no saldir com cap repòs, ni material ni moral, no pot proporcionar-li un ambient d'aquesta índole.

Nosaltres creiem que una de les atencions primeres del govern de Catalunya hauria d'ésser la de la construcció de barris jardins i de cases com cal per els obrers. No ens faltarien exemples a seguir en aquest ordre: Bèlgica, Holanda, especialment Viena, amb els seus gimnàsiums, cases biblioteca, banys, dispensaris, i altres institucions, ens podrien servir de model i de guiatge.

Un altre dels problemes a resoldre amb urgència és el de l'escola. En això no ens caldria sinó seguir les petjades de la Mancomunitat i de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona amb les seves

institucions, avui destruïdes moltes d'elles, aplicant els sistemes moderns de pedagogia, donant-los el sentit de totes les arts i humanitzant l'ensenyament, perquè amb totes aquestes valors i aquest bagatge no sucumbissin en els perills que l'organització social actual i de les indústries duu aparellades.

No oblidarem tampoc de crear lleis, tot duent-les a la pràctica, sobre l'atur forçós, caixes per a la vellesa, cases de maternitat i altres institucions a les quals té dret l'obrer per tal de dur una vida tan digna i tan bella com la que avui pugui dur el més privilegiat.

Ja sé que hi ha patrons i rics que temen la crisi que pugui portar la independència de Catalunya; però que no oblidin que paguem anualment a l'Estat Espanyol 800 milions, dels quals sols ens en retornen en obres de govern 100 milions. Són, doncs, aquests set-cents milions que ara perdem els que ens ajudarien a afrontar la crisi, a renovar els utilitatges, a establir l'exportació a la moderna i a resoldre tants i tants problemes que avui resten oblidats. Com es veu millor aquest oblit del problema social que té l'Estat Espanyol, és comparant la seva obra en aquest sentit amb la d'altres Estats, que per cert no es donen tanta importància.

Pensant en això, presento el paper ridícul que devia representar l'ex regionalista de la Lliga, l'actual ministre del Treball, l'Aunós, quan a Ginebra, a Alemanya i a Itàlia feia escarafalls del que hom fa a Espanya en aquestes qüestions.

Vegeu aquestes dades comparatives:

HOLANDA	7.500.000 habitants.	Acció Social: 148 milions.
SUECIA	6.000.000 "	" " : 147 "
DINAMARCA .	3.400.000 "	" " : 87 "
NORUEGA	2.800.000 "	" " : 43 "
ESPANYA	23.000.000 "	" " : 23 "

Davant l'estat deplorable en què es troba Espanya, i que fa pressentir que se li atansa una debacle, els separatistes catalans, encara que no

tinguéssim totes les raons ètiques i històriques que abonen el nostre separatisme, ni l'ideal positiu de la independència per la independència, ens

en voldríem separar si més no per instint de conservació i d'humanitat. No cal esperar res d'Espanya, car ultra l'esperit reaccionari i retardat en ella tan tradicional, i que ens demostra que mai no ha resolt cap problema de llibertat col·lectiva a les bones i que tampoc no s'ha distingit mai per la seva política social, sembla morta i orfa davant dels corrents moderns del món i sorda a totes les veus que li criden l'alerta.

Catalunya es separarà d'Espanya, i no sols amb un ideal d'independència purament política sinó també social. Volem una Catalunya lliure per a poder-la fer més digna i més justa. I estem plenament convençuts que el dia que les forces obreres i les catalanistes vagin ben juntes i lluitin ple-

gades —que no hi ha raó perquè no sigui així— serà el dia de la independència de Catalunya i de tots els catalans, siguin de l'estament que siguin.

Es sabut que l'esperit tradicional de Catalunya fou sempre, durant tota la seva història, liberal, demòcrata i progressiu com el que més; els separatistes catalans, gelosos d'aquest esperit, voldríem que hom pogués tornar a dir, com en altres temps, que Catalunya és el poble més lliure del món.

Conferència pronunciada per
Francest Macià en el Ca-
sal Català de Buenos Ai-
res, l'any 1928.

La Llengua

La llengua és la característica més potencial d'un país, i, per tant, mereix ésser respectada. Menysprear el propi idioma és renegar de la pàtria i de la família; és ofendre la dignificació del verb, part essencial de la nostra vida i clara expressió dels més íntims sentiments.

Qui desdenya el seu idioma s'oblida de la pròpia dignitat i descendeix a una categoria menyspreable. Negar la virtut del llenguatge és no creure en la perfecció de l'home.

Nota d'Administració

Aquesta Administració comunica a tots els amics d'AFANY que vulguin seguir rebent-lo, que ho comuniquin per correu a Fivaller Seras, Doblas 134 1º "E", adjuntant la suma mínima anual de m\$.n. 8,— m/argentina.

Catalunya es separarà d'Espanya i no sols amb un ideal d'independència purament polític sinó també social. Volem una Catalunya lliure per a poderla fer més digna i més justa.

Francesc Macià.

CRIT DE PATRIA

Des del fons de ses entranyes
Catalunya s'ha queixat:
per vilatges i muntanyes
amb veu mascle t'ha cridat,
oh Llibertat!

Amb constància i saviesa
la llar nostra irem refent:
des del cim de sa grandesa
direm forts, de cara al vent:
"Tomba ,ponent!"

Si no minven els "agravis" (¹)
bregarem sense descans:
bastarà el record dels avis
per fè'ns créixer com gegants.
Fora tirans!

(¹) Vol dir greuges.

lletra d'E. Guanyabens
Música d'Enric Morera.

ELECTRICITAT

Gentilesca

F. Boix i Bel

NAZCA 2402

T. E. 50 - 5303